

‘We zullen weer reizen zoals voordien’

Corona heeft het toerisme een flinke klap toegediend. Reizen wordt nog altijd ten stelligste afgeraden of zelfs verboden. Zullen we ooit weer massaal en onbezorgd het vliegtuig nemen naar een exotische bestemming? Ja, zeggen de experts, al kan het wat langer duren dan eerst gedacht.

De toeristische sector ligt sinds half maart in coma. De grootste reisorganisator ter wereld, TUI, kreeg begin dit jaar voor de derde keer overheidssteun. Het Duitse bedrijf schreef vorig boekjaar bloedrode cijfers, met een omzet die met 58 procent is gedaald en een schuldenberg die in één jaar is gegroeid van 2,7 miljard naar 7 miljard euro.

En toch blijft CEO Friedrich Jousen optimistisch. Voor pakketreizen ziet hij meer dan ooit een toekomst. Ze waarborgen een controle over de hele waardeketen, in een gecontroleerde omgeving. En de gewaarborgde repatriëring is in tijden van pandemie een extra troef. Jousen benadrukte in het jongste jaarverslag zelfs dat reizen met TUI relatief veilig is. Het gemiddelde aantal besmettingen in zeven dagen bedroeg bij de TUI-reizigers minder dan één op de 100.000. Dat maakt reizen met TUI veiliger dan naar het werk of een familiefeest gaan. Vanaf 2022 zal de reizenbusiness weer op een normaal niveau draaien, verwacht de CEO.

Eerst binnen Europa

Hij staat niet alleen met dat optimisme. Elie Bruyninckx, hoofd regio West (België, Frankrijk, Marokko en Nederland) bij TUI Groep, zei in juni vorig jaar al in Trends: “Reizen en vakantie zijn basisbehoeftes. Ik maak me niet te veel zorgen over de lange termijn.” Ook Wouter Dewulf, transporteconoom aan de Universiteit Antwerpen, verwacht geen enorme veranderingen of verschuivingen. “Op lange termijn is de trend positief, zeker ook door de bevolkingspiramide in Europa”, zegt Dewulf. “De vergrijzing heeft een positief effect op vakanties en reizen. Vijftigplussers hebben vaak het nodige kapitaal, ze reizen meer en luxueuzer. Daarnaast maken steeds meer mensen, ook jongeren, citytrips. Die regel je vandaag met een paar muisklikken, en ze zijn goedkoop door aanbiedingen van budgetcarriers zoals Ryanair en easyJet en door hotelboekingsplatformen zoals Airbnb. Een extra factor is de groeiende, kapitaalcrachtige middenstand in China en India. Die mensen willen steeds meer reizen.”

Maar terwijl Bruyninckx relatief optimistisch is over een snel herstel, is Dewulf voorzichtiger. “Het zal allemaal nog wel even duren. Zolang de overheden mist blijven spuien over de kleurcodes van de landen en er een negatieve perceptie bestaat over veilig reizen, zie ik de sector niet onmiddellijk opveren. Het is absoluut noodzakelijk dat de consumenten weer vertrouwen krijgen. Pas dan zullen ze opnieuw hun valiezen pakken. Vermoedelijk zal dat in stappen gebeuren. Eerst zal er weer binnen Europa worden gereisd. Misschien met wat meeval al deze zomer? Het intercontinentale reizen zie ik ten vroegste in 2022 voorzichtig herleven.”

“Voor zakenreizen kan het langer duren. De economische crisis zal heel wat bedrijven doen besparen. En zakenreizen zijn dan een logisch en relatief gemakkelijk slachtoffer. Ze zullen niet helemaal verdwijnen. Congressen, klantenprospectie en finale onderhandelingen gebeuren altijd beter ter plekke. Maar de komende tien jaar zie ik de zakenreizen niet meer op het pre-coronaniveau komen.”

Duurdere tickets

De vraag is ook wat er met de prijzen zal gebeuren. Komen er kortingen om de toeristen weer te lokken? Elie Bruyninckx verwacht dat vooral de vliegvakanties goedkoper worden, maar Dewulf nuanceert dat. “Op korte termijn misschien wel, gezien de onzekerheid. Zodra het kan, zullen veel luchtvaartmaatschappijen een groot deel van hun vliegtuigen weer in de lucht sturen, in een poging om hun verloren marktaandeel terug te winnen. Bovendien hebben ze heel wat cash nodig, en dat kan alleen door zo snel mogelijk zo veel mogelijk tickets te verkopen. Ook de lagekostenmaatschappijen willen van de crisis gebruikmaken om hun marktpositie te verstevigen. Nu al zetten ze relatief veel capaciteit in de markt in Europa, om marktaandeel af te snoepen van de traditionele luchtvaartmaatschappijen. Ook de brandstofprijzen blijven nog wel even laag. Die cocktail maakt dat de prijzen van de vliegtuigreizen in 2021 en 2022 inderdaad zullen zakken.”

“Maar op lange termijn worden de vliegtuigtickets weer duurder”, vervolgt Dewulf. “Veel vliegtuigmaatschappijen zullen deze crisis niet overleven, wat leidt tot een consolidatie in de sector. In de Verenigde Staten was die concentratie al aan de gang vóór de pandemie uitbrak. Met het verdwijnen van de touroperator Thomas Cook heeft ook TUI zijn marktpositie in de pakketreizen verstevigd. En er zal altijd wel vraag zijn naar dat soort reizen.”

TUI houdt tijdens deze crisis het hoofd boven water dankzij drie steunpakketten. Een laatste van 1,8 miljard euro kreeg het nog begin 2021. Dewulf begrijpt dat de overheden de toerismesector overeind proberen te houden. “Het is een sector die heel wat werkgelegenheid genereert”, zegt hij. “TUI is een Duits bedrijf, en de marktleider in Europa. Het is begrijpelijk dat Duitsland dat niet teloor wil zien gaan. Bovendien biedt de sector mooie groeiperspectieven en was hij rendabel vóór de coronacrisis. Ik ga er dan ook van uit dat TUI die steun, mét rente, aan de Duitse overheid kan terugbetalen.”

Toch weer massatoerisme

Piet Demeyere, de woordvoerder van TUI in België, stelt vast dat de reiziger op dit moment vooral afwacht. “Door het heel negatieve klimaat rond reizen van de voorbije weken is dat allerminst verwonderlijk. Maar in een recente enquête bij onze klanten zei 88 procent dat ze dit jaar op reis willen gaan. Dat is heel bemoedigend. Het bevestigt dat corona de reislust van de Belg zeker niet heeft aangetast.”

Maar boekt de Belg ook al reizen? Dat blijkt een ander paar mouwen, bevestigt Demeyere. “Het centrale thema is het coronavaccin. Dat de overheid zegt dat een heel groot deel van de bevolking tegen de zomer gevaccineerd zou zijn, biedt toch een perspectief. Dat

merken we in de boekingen. Om te vertrekken in de periode april tot juli aarzelen de mensen nog door de onzekere situatie. Voor augustus tot oktober lopen de boekingen vlotter binnen, met zelfs een piek voor een vertrek in september. Het is duidelijk dat de reiziger zich baseert op indicatoren over de vaccins, en vooral uitkijkt naar het najaar. En de mensen kiezen inderdaad in de eerste plaats Europese bestemmingen. Autovakanties in België of naar onze buurlanden blijven ook populair.”

In Trends van vorige week waarschuwde Peter De Wilde, de directeur van Toerisme Vlaanderen, voor massatoerisme. Het toerisme moet zich volgens hem heruitvinden en duurzamer worden. “Duurzaam toerisme is al enkele jaren een belangrijk thema”, reageert Dewulf. “Maar tot voor deze crisis zag ik de vakantiedrukte in eigen land alleen maar toenemen. Het zal toch nog even duren voor het intercontinentale reizen weer helemaal herleeft. Tot dat gebeurt, zullen de Europeanen vooral hun eigen land en de buurlanden verkennen. Dat kan opnieuw leiden tot een overrompeling van bepaalde steden en regio’s. In Amsterdam, Venetië en Barcelona hebben we al gezien dat de plaatselijke bewoners zich dan tegen het toerisme keren. Maar dat zie ik de komende jaren niet zo snel opnieuw gebeuren. De lokale toeristische sector en de bewoners hebben nu meer dan een jaar de andere kant van de medaille gezien: geen toeristen, geen inkomsten, geen perspectief. Dat was nu ook weer niet wat ze voor ogen hadden.”

Wolfgang Riepl

Copyright © 2021 Roularta Media Group. Alle rechten voorbehouden